Dobbelaeres in de renteboeken van de heerlijkheid Ronsele (17de eeuw)

We kunnen ons in deze moderne tijden nog moeilijk voorstellen hoe de mensen 400 jaar geleden leefden. Ze woonden met hun gezin in vaak schamele woningen, hadden soms dieren rondlopen en leefden vooral van de landbouw. Ze pachtten of bewerkten hun 'eigen' land. Nog veel vroeger in de tijd waren families van aanzien er in geslaagd om overal in onze streken grotere gebieden in te palmen en er een soort mini-vorstendom van te maken. Onze voorouders werden beschouwd als hun onderdanen.

Zo gebeurde het ook in de parochie Ronsele waar de Brugse patriciërsfamilie Adorne het voor het zeggen had.[1] Ronsele was eigenlijk een vrij klein gebied, volledig omgeven door Zomergem en Oostwinkel. De naam is van Germaanse oorsprong en betekent een bosje op een hoge zandgrond gelegen. In 861 sprak men van Ronseleda, in 1105 van Rondeslo. De plaatselijke heer inde er grondbelastingen die genoteerd werden in zogenaamde renteboeken. Tot 1563 maakte de heerlijkheid Ronsele deel uit van het **Ambacht Zomergem**, wat een leengebied was binnen het graafschap Vlaanderen. Nadien werd dit het **Ambacht Waarschoot** dat ook Oostwinkel en Ronsele omvatte. Deze ambachten waren het resultaat van een bestuurlijke indeling van het graafschap waarbij het lokale bestuur en rechtspraak werden uitgeoefend door een schepenbank met aan het hoofd een baljuw. Een heerlijkheid kon al of niet deel uitmaken van dergelijke ambachten. Zo inde de heer van Ronsele zijn eigen cijnsrenten en vermoedelijk zal voor de rechtspraak wel beroep zijn gedaan op de schepenbank van het ambacht. In 1788 besliste baron De Draeck, de toenmalige heer van Ronsele, om zich af te scheuren van het ambacht, en voortaan zelf in te staan voor het bestuur en de lokale rechtspraak.[2] Dit toont aan hoe versnipperd het er in die tijd aan toe ging. De inwoners van de parochie hadden toen andere zorgen om in hun eigen levensonderhoud te voorzien. Ze waren al blij als ze hun verplichtingen konden nakomen ten opzichte van de heer.

Sinds de fusies van de gemeenten in de jaren 70 van de vorige eeuw, vormden Zomergem, Oostwinkel en Ronsele één gemeente. Door de recente fusie is op 1 januari van dit jaar de gemeente Lievegem ontstaan, waarbij Lovendegem, Zomergem en Waarschoot hier deel van zijn gaan uitmaken.

[1] F. Buytaert, Repertorium van de Vlaamse adel, in 1473 wordt 'messire Antselmus Adorne, chevalier, seigneur de Courtoy' genoemd als houder van de **heerlijkheid Ten Broucke** in de parochie Ronsele.
[2] http://mijnplatteland.com

Fragment uit de 18de eeuwse Ferrariskaart waarop de kerk en molen in het centrum van Ronsele zijn aangeduid. De kaartenmaker had toen bij elke woning aangeduid tot welke parochie de inwoners kerkelijk behoorden (voor Ronsele wordt dit aangegeven door het cijfer 52, voor Zomergem door het cijfer 92). De verschillende grondpercelen zijn duidelijk zichtbaar en links op de kaart zijn reeds de eerste bosgebieden te bespeuren. In het zuiden lag de wijk Daelmen, in het westen de wijk Staecktevijver, die tot de parochie Zomergem behoorden. Dit stratenpatroon komt nog vrij goed overeen met het huidige straten in Ronsele. Op de kaart is ook de ligging van het kasteel van Ronsele[3]aangeduid, omwald door een ringgracht.

De renteboeken van Ronsele[4]

In de renteboeken werden de jaarlijks door de inwoners te betalen cijnsbelasting genoteerd. In feite behoorde alle gronden toe aan de heer van Ronsele, die echter wel toe liet dat de families die de grond bewoonden of bewerkten, er een soort gebruiksrecht op kregen. Dit kon zelfs betekenen dat ze die grond konden verkopen, verpachten, als onderpand gebruiken voor het aangaan van een lening, en in ruil hiervoor een jaarlijkse cijnsrente betaalden. Zolang deze betaald werden, bleef de grond in het bezit van de familie en kon worden overgeërfd: hieruit komen we dan vaak informatie te weten over de weduwe en de kinderen van de overledene. Zo vernemen we dat er in de periode 1667-1677 door Livinus (*Lieven*) Dobbelaere een cijnsrente betaald werd op een stuk grond *bij het*

[3] Het kasteel van Ronsele werd vermoedelijk in de 15de eeuw gebouwd door Antselmus Adorne en verbouwd in de 18de eeuw door baron De Draeck. Door zijn strategische ligging aan het Schipdonkkanaal (1855) kreeg Ronsele het zwaar te verduren in de Eerste Wereldoorlog. Kerk en kasteel werden toen zwaar beschadigd.

[4] De verschillende renteboeken van Ronsele (Rijksarchief Gent) werden door Michel Dobbelaere bewerkt. We verwijzen in deze tekst naar Ronsele4 (1553), Ronsele5 (1574), Ronsele6 (1589-1610), Ronsele7 (1626-1680), Ronsele8 (1670), Ronsele9 (1681-1731).

beuntjen. Hij had deze bekomen na het overlijden (*versterfte*) van zijn vader Gerardus *(Geert).*[5] De cijnsbelasting kon betaald worden in natura of in geld. Het juist te betalen bedrag of te leveren goederen hing af van plaatselijke gewoonten. Livinus Dobbelaere betaalde toen elk jaar met een vierde deel van een ***capoen*** (=besneden, vetgemeste haan*).* Men vindt dan in de renteboeken ook vaak de benamingen ***hoenderrente* of *capoenrente*** terug.

In hetzelfde renteboek wordt voor de periode 1626-1680 de cijnsrente betaald door Gerardus Dobbelaere en zijn vrouw Georgia (Joorijnten) Huysmans. Na het overlijden van Gerardus is de helft van de grond blijkbaar geërfd door de 3 wezen van zijn dochter Joanna Dobbelaere, de andere helft door zijn zoon Judocus.[6] Interessant nu is de vermelding dat deze grond (13 gemeten groot) in het vorige boek bij een zekere Adolf De Gruter[7] stond vermeld. Dit was vermoedelijk een verwante van de heer van Ronsele zelf. Men spreekt hier ook over het ***Dobbelaren goedt*** *te cuckelbergh*, grenzende in het noorden aan de *Jansstrate* en in het oosten aan de *walstraet*. We kunnen hieruit afleiden dat Gerardus Dobbelaere en zijn vrouw dit Dobbelaeregoed in bezit hadden gekregen sinds 1626, en dat ze dus kort voordien al gehuwd waren. Het is niet direct af te leiden wanneer Gerardus zelf overleden is, de jaarcijns werd door de erfgenamen gewoon doorbetaald. Het Dobbelaeregoed werd eerder al vermeld in De Dobbel-Beker 1/2003 met een situering te Zomergem gelegen ten westen van Ronsele en tussen de 'Beyerwanne (=nu Bauwerwaan) ende Wallenstraete'. Hieruit valt dus af te leiden dat delen van de parochie Zomergem toen behoorden tot de heerlijkheid Ronsele. Over hoe dit bosgebied ooit aan zijn naam is gekomen, proberen we nog te achterhalen.

Het is niet altijd duidelijk wat de vermeldingen in het renteboek juist betekenen. Zo lezen we op een los blaadje: 'Geeraert Dobbelaere over dhelft bij verlandynghe ende de drij weesen van Janneken Dobbelaere fs Geeraerts up het cauterken met den snijdach bij versterfte van Joorijntjen Huysmans haerlieden grootmoeder Jan Dobbelaer in de plaetse van Geeraert Dobbelaer sijnen vader'.[8] Het gaat hier terug over dezelfde familie Dobbelaere waarbij een stuk land dat gelegen is nabij het *cauterken*, nu voor de helft in het bezit is gekomen van de wezen van Joanna Dobbelaere, na het overlijden van haar moeder. De andere helft was in het bezit van Gerardus zelf, nadien van een andere zoon van hem met name Joannes. Met de ***snijdach*** wordt weer verwezen naar het leveren van een dag werk voor de heer (ook herendienst, hooiwerk genoemd).

Al die vermeldingen uit het renteboek van Ronsele verwijzen naar dezelfde familie Dobbelaere. **Gerardus Dobbelaere (°voor 1610), was gehuwd voor 1630 met Georgia Huysman**. Samen hadden ze 4 kinderen: Livinus, Joanna (°voor 1639), Judocus (°voor 1636) en Joannes. De laatste 2 zonen worden nog genoemd na 1675, het is nog niet bekend of ze zelf voor een gezin zorgden. Dit heeft o.a. te maken met het pas laat starten van de parochieregisters van Ronsele (1665). Dochter Joanna overleed te Oostwinkel in 1661 en was gehuwd met Joannes Goethals. Hun kinderen werden eveneens geboren te Oostwinkel. En over Livinus zelf komen we meer te weten uit een staat van goed opgemaakt te Eeklo in 1682 bij het overlijden van zijn vrouw Anna Goethals (vermoedelijk een zuster van Joannes). De namen van de ouders van Livinus worden hier nog eens duidelijk vernoemd, zijn kinderen Joannes, Arnoldus en Georgia zijn dan meerderjarig, dochter Petronella is met haar leeftijd vermeld (21 jaar). Ook het gezin van Livinus en Anna Goethals woonde te Oostwinkel,

---

[5] Ronsele7, f°33v, Gerardus Dobbelaere had deze grond ooit gekocht van *Maeyken ende Tanneken fs Jeremias* (=Maria en Anna Dobbelaere, kinderen van Jeremias). Dit kan wijzen op een vroegere familierelatie. Vaak werden gronden na een overlijden verdeeld, en nadien terug gekocht door één van de erfgenamen.
[6] Ronsele7, f°47v-48r. De huidige cijnsbetalers worden telkens links in het boek genoteerd, de vorige rechts.
[7] *Joncvrauwe* Anna De Gruter, gehuwd met *joncheer* Jacobus Spierinck/Spiecins, hadden het Dobbelaeregoed blijkbaar geërfd of gekocht van Jacoba De Gruter (sCruters) (Ronsele6, f°22v-23r)
[8] Ronsele7, f°79.

blijkbaar zijn ze nadien verhuisd naar Eeklo: zij overlijdt er op 21.3.1681 ('uxor'), hij overlijdt er op 21.3.1687 ('viduus'). In deze staten van goed wordt nog eens vermeld dat Livinus Dobbelaere gronden in bezit heeft te Ronsele 'daer zijn vader uitgestorven is gemeene met de onderjarige kinderen van Janneken Dobbelaere en Jan en Joos'. Het is nog niet helemaal duidelijk hoe het verder verging met de 4 kinderen van Livinus. Wat we wel al weten is dat de jongste dochter Petronella (°1660) in Eeklo in 1686 huwde met Petrus Rougiers. De getuigen bij dit huwelijk waren Jacobus Eliet, Jacobus de Mey en Georgia Dobbelaere, haar zuster. Na haar overlijden in 1688 wordt te Eeklo een staat van goed opgemaakt waarin haar broer Arnoldus (*Arnaut*) Dobbelaere *filius Lieven*, optreedt als een van de voogden. En op 20.5.1687 wordt Petronella te Eeklo moeder van een zoontje Livinus (dooppeter is Livinus Dobbelaere, doopmeter is Catharina Roegiers). Het is nog een raadsel wie die Livinus Dobbelaere kan zijn[9], daar haar vader Livinus kort tevoren zelf al overleden was! De hier vermelde Arnoldus Dobbelaere huwde eveneens te Eeklo op 12.2.1684 met Elisabeth Deveydt (getuigen Livinus Dobbelaere (=vader), Jacobus De Meij, Petronella de Vijt). In het renteboek van 1681[10] wordt Arnoldus nog genoemd wanneer hij een cijns dient te betalen (capoenrente) voor *een partijken lant gelegen binnen de prochie van Ronsele ghenaempt het beintjen.* Arnoldus en zijn vrouw Elisabeth Deveydt werden de ouders van 9 kinderen, allen geboren te Oostwinkel:

- *Joannes, °24.6.1686 (doopgetuigen Petrus Goethals, neef van de vader, Petronella de Vijt)*
- *Adrianus, °20.4.1689 (Georgius de Meijer i.p.v. Judocus Dobbelaere (=vermoedelijk de oom van vader Arnoldus), Joanna de Vijt)*
- *Petronella, °23.4.1690 (Gerardus Verstraeten, Petronella Geeraert)*
- *Arnolda, °9.3.1692 (Petrus Goethals, Arnolda Steijaert)*
- *Maria, °2.7.1693 (Georgius Van Waes, Adriana de Vijt)*
- *Franciscus, °23.10.1696 (Judocus Verstraeten, Catharina de Kraen)*
- *Petronella Joanna, °29.1.1698 (Joannes van Mensen, Joanna van Hulle)*
- *Petronella, °28.8.1700 (Joannes de Vijt, Petronella de Mulder)*
- *Judocus, °4.12.1701 (Judocus Goethals, Petronella Verlaer)*

De 2 broers van Livinus Dobbelaere worden nog genoemd [11]: Judocus heeft blijkbaar samen met zijn zuster Joanna land bekomen (*diepenbeec bilcxken*, 292 roeden groot) en Joannes betaalt cijns voor *een partij land ghenaemt Janne moeyenbilck* (436 roeden). Hoe gronden binnen eenzelfde familie juist verdeeld werden is niet altijd even duidelijk. We hebben het hier bijvoorbeeld al eerder gehad over het *cauterke*n waar nu Joannes Dobbelaere *met consorten*[12] enerzijds, en Judocus Dobbelaere anderzijds genoemd worden als grondeigenaars die dus een cijns dienden te betalen aan de heer van Ronsele. Het betreft hier respectievelijk een oppervlakte van 457 roeden, en een van 305 roeden. Judocus *met consorten* moet trouwens in de buurt ervan over een hofstede met *den lochtynck* (240

[9] Mogelijk ontbreken we nog namen door het pas laat opstarten van de parochieregisters.
[10] Ronsele 9, f°38r. in dergelijke renteboeken werden meestal op latere momenten nog veranderingen bijgeschreven. Er werd hier ook nog eens duidelijk vermeld dat Arnoldus het geërfd had van zijn vader *Lieven fs Gheert*, en dat Livinus het op zijn beurt van zijn vader had geërfd. Het stuk grond grensde in het oosten aan Georgius (*Jooris*) Dobbelaere *fs Joos*, en aan Martinus De Vlieghere *fs Arents met sijn steenbeirch*, in het zuiden aan de *hoirs* Cornelius Verhaeghen. Ook in Ronsele8, f°45r wordt dit land nog genoemd, het is deels beplant met elsplanten en is 2 gemet 6 roeden groot.
[11] Ronsele8, f°36r en 49v
[12] Met 'consoorten' wordt waarschijnlijk de erfgenamen bedoeld.

roeden) beschikt hebben.[13] De 2 broers worden tenslotte nog in 1672 vermeld in de rekeningen van Ronsele waaruit blijkt dat Joannes Dobbelaere een hofstede had te Ronsele in het westen grenzende aan het ***goed van Pilchem***[14], en dat Judocus woonde ten zuiden van de *Ronselstraete*.[15] Dat Joannes Dobbelaere moet gehuwd geweest zijn, blijkt dan weer uit een rekening van 1668 wanneer het **markgeld** diende betaald te worden aan de heer, nadat hij samen met zijn echtgenote *(causa uxoris*) zijn hofstede had gekocht. [16]

Over Livinus Dobbelaere en Cornelia Verwilst

Nog in de renteboeken van Ronsele[17] betaalt Livinus Dobbelaere in de periode 1654-1680 elk jaar cijns aan de heer. Men spreekt weer over 'een vierde'[18] en Livinus is in het bezit gekomen na het overlijden van Gerardus Dobbelaere (=zijn vader), en deze laatste zelf na het overlijden van Cornelia (*Cornellye*) Van West. Het blijkt hier om Cornelia Verwilst te zijn, die te Bellem op 28.4.1622 als *Nelleke* Verwilst gehuwd was met Livinus Dobbelaere. Ze wordt ook nog te Waarschoot in 1628 genoemd 'uxor Livinus Dobbelaere ex ronsele' als ze meter is van een kind van Livinus Van Geldere en Margaretha Schroo. Daar zoals we hier al vermeld hebben, cijnsgronden ofwel verkocht werden (*bij coope*) ofwel geërfd werden (*bij versterfte*) moet er dus een nauwe familieband bestaan tussen deze Livinus Dobbelaere, gehuwd met Cornelia Verwilst, en Gerardus Dobbelaere en zijn zoon Livinus. Gezien het huwelijk in 1622 kan dit eigenlijk maar betekenen dat Livinus (XVerwilst) de vader is van Gerardus, en dat het huwelijk met Cornelia Verwilst een tweede huwelijk is.[19] In 1671 wordt er nog gesproken over de te betalen cijns door Livinus *filius* Gerardus, na versterfte van Gerardus *filius* Livinus. Dit betekent dus al dat Gerardus (XGeorgia Huysman) inderdaad een zoon was van Livinus.[20]

---

[13] Ronsele8, f°50v, 51r

[14] Leen in Oostwinkel.

[15] Ronsele21, Rekeningen, in 1672 betaalt Joannes 2 schellingen 6 groten over *ghelijcke vierde over het maertgelt van eenen rente beset op den bilck achter sijn hofstede*. Judocus betaalt 12 schellingen 6 groten over *ghelijcke vierde over een rente van drij pont tjiaers besedt up sijn hofstede*. Regelmatig wordt in het renteboek gesproken over 'het gelijke vierde' te betalen aan de heer. Het markgeld diende aan de heer betaald te worden wanneer er gronden verkocht werden. Judocus had blijkbaar ook een lening lopen (terug te betalen bedrag was 3 ponden/jaar) waarvoor hij zich borg had gesteld met zijn hofstede.

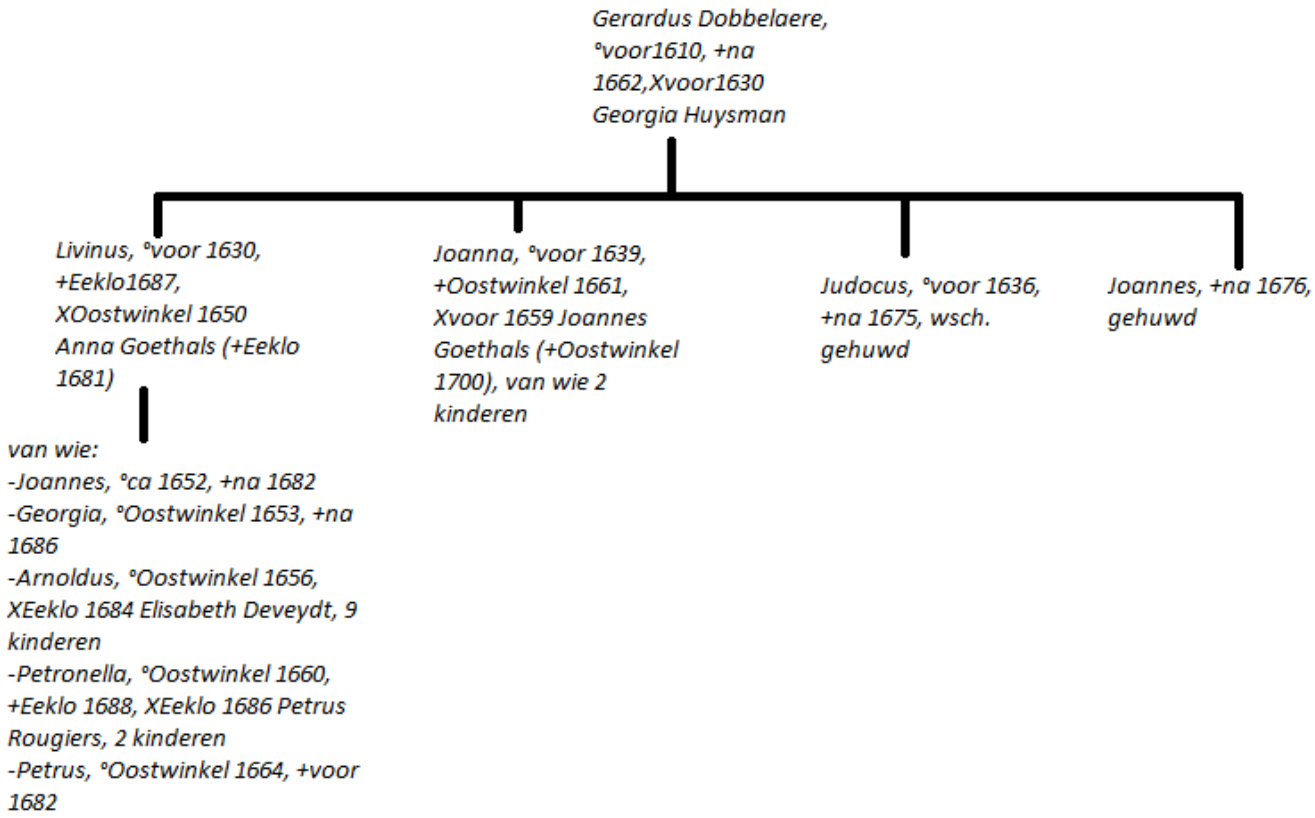
[16] Ronsele21, Rekeningen. Het markgeld diende door de verkoper van een grond betaald te worden.

[17] Ronsele7, f°128

[18] Op f°76 wordt genoteerd dat op de volgende bladzijden de diensten worden genoteerd die grondeigenaars jaarlijks dienden te leveren aan de heer. Mogelijk betekent 'een vierde' dus een vierde van een hooi- of snijdag.

[19] Mogelijk kunnen Gerardus en Livinus(XVerwilst) ook broers van elkaar zijn. Overerven gebeurde langs de nakomelingen in eerste lijn, dus de kinderen, en pas als deze er niet waren, langs broers en zussen van de overledene.

[20] Ronsele7, f°70, de te betalen cijns bedraagt 3 schellingen 4 grooten en gaat over de helft van een stuk bosgrond, de andere helft is te betalen door Egidius de Sutter (XMaria Dobbelaere, dochter van Arnoldus). De oorspronkelijke capoenrente moet een '6de deel hoens' zijn geweest.

Stamboomschema Gerardus Dobbelaere, gehuwd met Georgia Huysman

Laurentius Dobbelaere en Maria De Wispelaere

Deze Laurentius wordt vermeld in de staten van goed van het Ambacht Waarschoot-Oostwinkel-Ronsele[21] waarbij naar aanleiding van het overlijden van Joanna Dobbelaere, dochter van Gerardus, gesproken wordt over een hofstede die onverdeeld is met Livinus Dobbelaere en Georgius Steyaert *filius* Judocus, over gronden onverdeeld met Judocus en Joannes Dobbelaere, en over een stuk bosgrond met Laurentius Dobbelaere. Wie was deze Laurentius Dobbelaere? Hij moet eveneens een nauwe verwant geweest zijn van Gerardus.

In de periode 1626-1679 betaalt Laurentius (*Lauwereys*) Dobbelaere een capoenrente 'bij versterfte ende verdelle Lieven Dobbelaere'[22], wat er dus weer op wijst dat er door overerven een stuk cijnsgrond in de familie is gebleven. Er dienden ook diensten geleverd te worden aan de heer van Ronsele, dit waren dan een aantal dagen arbeid die dienden geleverd te worden naast de

[21] Staten van goed, deel 1, nr. 64. Het registreren van staten van goed (=civiele rechtspraak) maakte deel uit van de bevoegdheid van bv. een ambacht.

[22] Ronsele7, f°46, Livinus Dobbelaere had dit gekocht van de *hoors Jan De Baedts fs Jans*. Hij betaalt de helft van 3 capoenen. Hetzelfde wordt nog eens herhaald op f°76, er wordt nu gesproken van 4 achtelingen evenrente. Men kon de te betalen rente ook voldoen door een bepaalde hoeveelheid graan te leveren aan de heer, 'hevene' of evenrente duidt dan op een gelijkwaardige rente.

gebruikelijke cijnsrente. Laurentius moet zo het vierde van een snijdag en nog eens het vierde van een snijdag met 2 paarden leveren.[23]

In de renteboeken worden soms verschillende personen samen vermeld, wat een familieband doet vermoeden. Zo wordt Laurentius Dobbelaere samen met een Gerolfus (*Geerolf*) Dobbelaere vermeld wanneer ze erven van een Livinus Dobbelaere. In dezelfde rubriek van namen verschijnt Judocus Dobbelaere als erfgenaam van Gerardus, en nog eens Laurentius –samen met Petrus De Wispelaere- bij 'versterfte' van Cornelia Verwilst, een naam die we eerder al hadden tegengekomen.[24]

Als we al deze namen op een rijtje zetten, kan de nauwe familieverwantschap hier betekenen dat Laurentius, Gerolfus en Gerardus (XGeorgia Huysman) Dobbelaere broers waren en zonen van Livinus (die dus mogelijk een tweede maal huwde met Cornelia Verwilst).

In de landmeting van 1670[25] wordt de weduwe en de *hoirs* (=erfgenamen) van Laurentius Dobbelaere genoemd met een stuk grond van 3 gemeten 12 roeden, en een stuk land *genaemt den cromenbilck* van 511 roeden. De meting wordt uitgevoerd door een zekere Georgius Dobbelaere 'ghesworen **landtmeter van Coninclijke Majesteyts Casselrije ende Audenburch van Ghendt'** in opdracht van de schepenbank van Ronsele. En in het heerlijk renteboek van 1681[26] wordt Livina Dobbelaere genoemd als huisvrouw van Joannes De Neve 'bij versterfte van Lauwereyns Dobbelaere haeren vader'. Op dat moment was de heer van Ronsele 'mhr Adriaen C. Piesins Adourne chevalier Rudder'. Als **baljuw** en ontvanger werd Martinus De Vlieghere *filius Aernout* genoemd. Ook vader Arnoldus De Vlieghere was baljuw geweest. Georgius Dobbelaere *filius Laureins*, erft een stuk grond na het overlijden van zijn vader.[27]

Laurentius Dobbelaere verkoopt rond 1656 nog een stuk bosgrond *te walle* aan Christophorus Beelaert.[28] En tenslotte kan uit de rekeningen ook nog afgeleid worden dat Laurentius zelf een tijdje schepen is geweest te Ronsele, en als oudste schepen in 1665 zelfs burgemeester wordt van de parochie.

Deze familie Dobbelaere-De Wispelaere vinden we deels nog terug in de parochieregisters:

-Laurentius (+Ronsele 1670, 65 jaar) en Maria De Wispelaere (+Ronsele 1680) huwen te Oostwinkel in 1634 met als getuigen Cornelia Verwilst en Guillelmus Huijsman.

-hun dochter Livina wordt geboren te Oostwinkel in 1635 met als doopgetuigen Livinus Dobbelaere (grootvader) en Livina Dobbelaere (tante). Zij overlijdt te Aalter in 1681 op 46-jarige leeftijd (*quadraginta sex*) en zal huwen met Joannes De Neve.

-hun dochter Maria overlijdt te Ronsele in 1669 (ze is dan 22 jaar)

---

[23] Ronsele7, f°84, 'dit naervolghende zijn de diensten mijn voornoemde heer ende zijne **herschepe ende herlichede van Ronsele** toebehorende die dieversche personen ghehauden zijn te doenne ter causen van haerlieden gronden gheleghen ende sorterende onder et voorseyde herschepe van Ronsele'

[24] Ronsele7, f°128. Bij alle vermelde personen wordt 'een vierde' genoemd, vermoedelijk wijst dit op een te leveren herendienst van een vierde van een snijdag. Livinus had zijn stuk grond eerder gekocht van de hoors Tanneken Van Hecke. Dezelfde namen komen nog voor op f°129. Mogelijk is Petrus De Wispelaere een zoon uit een eerste huwelijk van Cornelia Verwilst.

[25] Ronsele8, f°22v en 29v.

[26] Ronsele9, f°2r. Martinus De Vlieghere wordt ook in 1669 al vermeld als baljuw, zijn vader Arnoldus in de periode 1639-1640.

[27] Ronsele9, f°57r

[28] Ronsele21, Rekeningen. De koper betaalt het vierde van den *tcheerencoop 'bedraegt tot ses schellingen grooten comt over het vierde tot de somme van eenen sch. ses grooten'.*

-hun zoon Georgius (°voor 1640) huwt met Livina De Vlieghere, waarvan 3 kinderen. Bij de geboorte van dochter Catharina te Ronsele in 1669 is een Catharina Dobbelaere de doopmeter.

-en dochter Anna (°voor 1646, +Ursel 1678) huwt met Martinus De Vlieghere (+Ronsele 1674). Bij de doopgetuigen van haar kinderen treden haar zuster Maria Dobbelaere op (1666), haar schoonzus Livina De Vlieghere (1669) en Judocus Dobbelaere (1671).

De getuige Guillelmus Huysman bij het huwelijk van Laurentius Dobbelaere in 1634, was zijn schoonbroer die gehuwd was met Livina Dobbelaere (doopgetuige bij oudste kind). Het huwelijk van Guillelmus en Livina konden we terugvinden te Zomergem op 23.4.1611, en een dochtertje Petronella werd er geboren op 29.6.1612 (doopgetuigen Gerolfus Dobbelaere, Helena Standaert). Petronella Dobbelaere zou later huwen met Cornelius de Valcke.

Joannes en Judocus Dobbelaere

We vinden einde 17de eeuw te Ronsele het gezin terug van Judocus Dobbelaere en Anna De Keyzer. Deze Judocus overlijdt te Ronsele in 1681.[29] Ze huwden te Zomergem in 1659 met als getuigen Gerardus Dobbelaere en Georgius Van den Haute. De bruidegom kreeg als vermelding 'ex ronsele' mee. In dit gezin worden te Ronsele geboren:

- Georgia (°ca 1660, +Ronsele 1687 ('27 jaar')) die huwt met Arnoldus Vertriest. Er worden in dit gezin 3 kinderen geboren te Ronsele: Joannes (1684), Anna (1686) en Judocus (1687).
- Judocus (°1665)
- Gerardus (°1672)
- Livina (°1674, +Ronsele 1710). Zij huwt met Petrus Wille en bij diens tweede huwelijk treedt Arnoldus Vertriest op als getuige.
- Anna (°1678, +Ronsele 1693)

Interessant zijn de doopgetuigen die we terugvinden bij de kinderen van Georgia Dobbelaere en Arnolus Vertriest:

-in 1684: Joannes Dobbelaere en Anna De Keyzer (grootmoeder)

-in 1686: Carola Van Vlaenderen en Martinus Vertriest

-in 1687: Judocus Dobbelaere (oom van het kind), en Elisabeth Dobbelaere

De namen van Joannes Dobbelaere-Carola Van Vlaenderen-Elisabeth Dobbelaere brengen ons in Ronsele bij een ander gezin, namelijk dat van Joannes Dobbelaere (+Ronsele 1693, '66 jaar') en Carolina Van Vlaenderen. Zij hadden 4 dochters: Petronella (°voor 1663), Joanna, Elisabeth en Anna, die allen huwden. We mogen dus stellen dat Judocus (XDe Keyzer) en Joannes (XVan Vlaenderen) broers waren van elkaar. Door het overlijden van Judocus in 1681 wordt er voor de kinderen van zijn dochter Georgia beroep gedaan op haar oom, tante en nicht. We wisten bovendien al dat er te Ronsele (gehuwde) broers Joannes en Judocus leefden, dat ze er een hofstede hadden en dat ze in 1675 nog leefden. Het moet hier over dezelfde personen gaan! Het optreden van Gerardus Dobbelaere als huwelijksgetuige in 1659 is een extra argument om dit te onderbouwen: Gerardus is dan de vader van Judocus. Het is nog opvallend dat bij de doopgetuigen te Ronsele van de kinderen van Joannes en Carola Van Vlaenderen volgende namen voorkomen:

- Joanna (1665): Joannes Dobbelaere en Maria Dobbelaere
- Elisabeth (1669): Petrus Valcke, Joanna Coppens

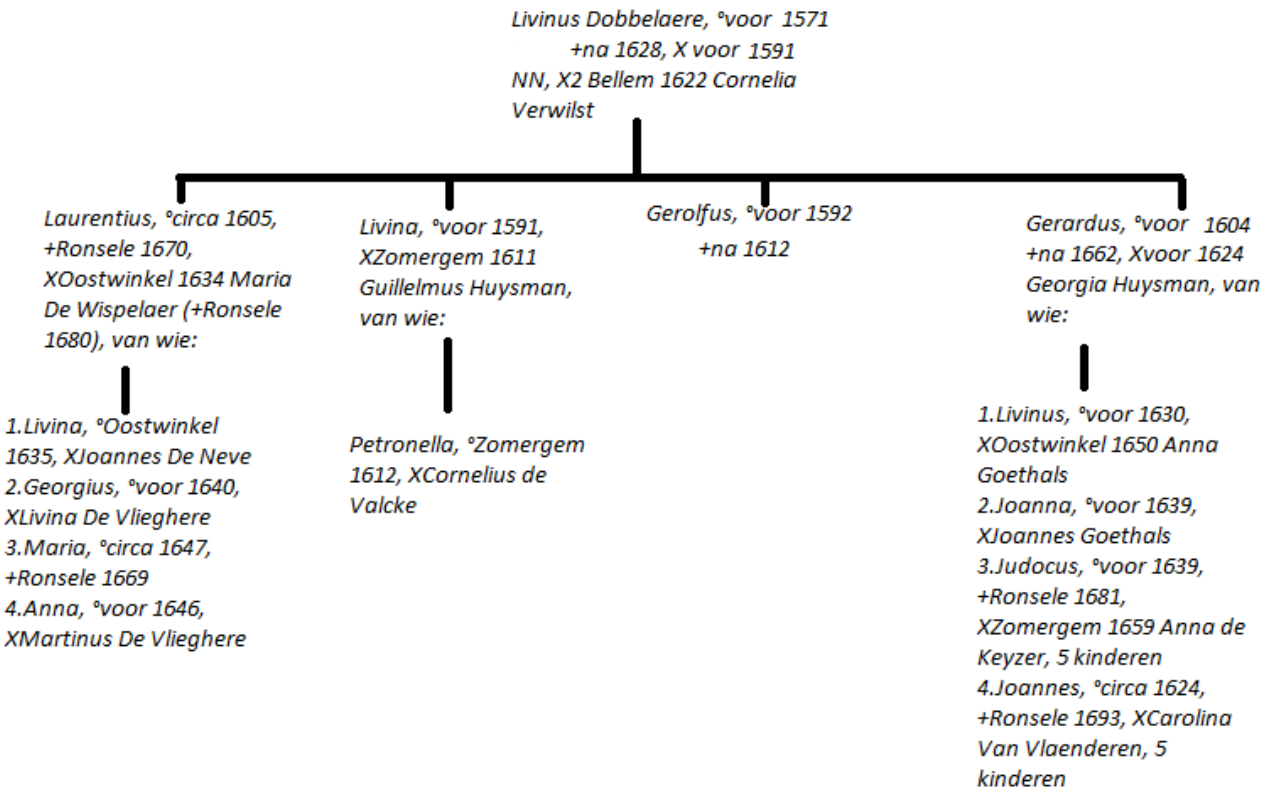
[29] Bij dit overlijden noteert de pastoor wel 'uxor anna de keyzer' maar ook een foutieve leeftijd van 29 jaar!

- Anna (1674): Joannes Haeck, Maria De Wispelaere

De namen van Maria De Wispelaere en Maria Dobbelaere doen een nauwe familierelatie vermoeden met het gezin van de hiervoor al vermelde Laurentius Dobbelaere. Hoe moet dit nu weer verklaard worden? In de renteboeken zijn er alvast geen aanwijzingen dat Laurentius zonen met de naam Joannes en Judocus zou gehad hebben. Dit kan dus alleen maar betekenen dat er voor de jongste kinderen van Joannes (XVan Vlaenderen) –er zijn vermoedelijk ook oudere kinderen geboren voor 1665- beroep werd gedaan op een tante en nicht van de vader, namelijk Maria De Wispelaere (XLaurentius Dobbelaere) en haar dochter Maria Dobbelaere. Onze genealogische puzzel valt hiermee dan weer mooi op zijn plaats!

We ronden deze eerste exploratie van de renteboeken van Ronsele nog eens af met onderstaand stamboomschema waarin Laurentius, Gerardus, Gerolfus en Livina Dobbelaere gekend zijn als kinderen van een Livinus Dobbelaere (die een tweede maal huwde met Cornelia Verwilst. We kunnen dit op dit moment ook een uitgestorven stamboom noemen, daar er geen nog levende nakomelingen van deze families zijn.

Marc Van Stappen, 2020, www.stap-brug.be

Stamboomschema Livinus Dobbelaere (X2 Cornelia Verwilst)